

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝ/ΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΑΧΑΡΝΩΝ 2, 101 76
Τηλ.: 210-2124331
Fax : 210-5243522

Αθήνα 4-10- 2010
Αριθμ. Πρωτ.: 153

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
✓ Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Έλεγχος στη σήμανση των προϊόντων»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 2315/03-09-2010

Απαντώντας στην παραπάνω ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Κ. Βελόπουλος, σας πληροφορούμε τα εξής:

Με σκοπό την προστασία των ελληνικών παραδοσιακών προϊόντων σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, τη στήριξη του εισοδήματος των παραγωγών και τη διασφάλιση της ποιότητας των προϊόντων για τον καταναλωτή, η χώρα μας έχει καταχωρήσει 87 ονομασίες (64 ΠΟΠ και 23 ΠΓΕ) στο Κοινοτικό Μητρώο Προστατευόμενων Ονομασιών Προέλευσης (ΠΟΠ) και Προστατευόμενων Γεωγραφικών Ενδείξεων (ΠΓΕ). Οι ελληνικές ονομασίες ΠΟΠ και ΠΓΕ στην πλειοψηφία τους φέρουν ελληνικά τοπωνύμια. Η ιδιαίτερη επισήμανση των προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ (τοπωνύμιο, Κοινοτικό λογότυπο, λογότυπο του Agrocet) διαφοροποιεί τα προϊόντα αυτά από άλλα παρεμφερή, ώστε οι καταναλωτές να ενημερώνονται για τις ιδιαιτερότητες και την προέλευσή τους. Πάγια πολιτική του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι η στήριξη και προώθηση του καθεστώτος των ΠΟΠ και ΠΓΕ σε Εθνικό και Κοινοτικό επίπεδο και η ενθάρρυνση ομάδων παραγωγών για κατάθεση αιτήσεων καταχώρησης νέων ονομασιών στο Κοινοτικό μητρώο ΠΟΠ και ΠΓΕ.

Στο πλαίσιο αυτό, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Δ/ση Βιολογικής Γεωργίας) έχει αξιολογήσει και έχει προωθήσει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για περαιτέρω αξιολόγηση, αιτήματα για καταχώρηση 11, επιπλέον ονομασιών στο Κοινοτικό Μητρώο ΠΟΠ ΠΓΕ, ενώ έχουν υποβληθεί στην ως άνω αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων από παραγωγικούς φορείς περίπου 12 νέα αιτήματα.

Τα προϊόντα Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ) και Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΓΕ) τυγχάνουν προστασίας, σε επίπεδο ΕΕ, στο πλαίσιο του Καν. (ΕΚ) 510/2006.

Στον κατάλογο των προστατευόμενων περιλαμβάνονται τα σημαντικότερα ελληνικά προϊόντα (Φέτα, Ελαιόλαδο, Ελιές κ.ά), με σημαντικές εξαγωγές τόσο στα Κράτη-Μέλη (ΚΜ) όσο και σε Τρίτες Χώρες.

Σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία, δικαίωμα χρήσης της ονομασίας ελληνικών προϊόντων ΠΟΠ-ΠΓΕ (όπως Φέτα, Ελιές Καλαμάτας κ.ά.) έχουν μόνο ελληνικές επιχειρήσεις που διαθέτουν προδιαγραφές παραγωγής των εν λόγω προϊόντων. Παράλληλα, οι καταχωρημένες ονομασίες προστατεύονται από ψευδείς ή παραπλανητικές ενδείξεις διαφόρων μορφών που αναφέρονται στο άρθρο 13, ενώ στο άρθρο 10 προβλέπονται επίσημοι έλεγχοι για τη διαπίστωση τυχόν παραβάσεων και τη συμμόρφωση με τα ισχύοντα.

Η αποτελεσματική προστασία των ελληνικών προϊόντων ΠΟΠ-ΠΓΕ αποτελεί μείζονα προτεραιότητα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, το οποίο, σε αगाστή και συνεχή συνεργασία με το Υπουργείο Εξωτερικών και τα γραφεία των Οικονομικών-Εμπορικών Ακολουθών των Πρεσβειών μας, ενημερώνεται για την πορεία τόσο των ελληνικών εξαγωγών αγροτικών προϊόντων όσο και για τυχόν περιπτώσεις σφετερισμού ελληνικών προστατευόμενων ονομασιών.

Ο Καν. (ΕΚ) 510/2006 έχει δεσμευτικό χαρακτήρα στα ΚΜ, ενώ δεν επεκτείνεται σε Τρίτες Χώρες. Συνεπώς, για την αντιμετώπιση περιπτώσεων παραβίασης ή σφετερισμού προϊόντων ΠΟΠ-ΠΓΕ, απαιτείται, κάθε φορά, διαφορετικό μίγμα νομικών, υπηρεσιακών και πολιτικών ενεργειών.

Έλεγχος στην αγορά της Ε.Ε.

Σε όσες περιπτώσεις αναφέρθηκαν παραβιάσεις της σχετικής κοινοτικής νομοθεσίας (Βουλγαρία, Πολωνία, Σλοβενία, Μάλτα, Γερμανία), το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σε συνεργασία πάντα με το Υπουργείο Εξωτερικών, έλαβε όλα τα απαραίτητα μέτρα (δικαστικές προσφυγές, επίδοση επιστολών στις αρμόδιες κρατικές αρχές/υπηρεσίες, συντονισμός με την ΕΕ και τις Αντιπροσωπείες αυτής), ώστε να προστατευτούν άμεσα τα ελληνικά συμφέροντα.

Στις πλείστες περιπτώσεις από όσες αναφέρθηκαν, οι συντονισμένες ενέργειες οδήγησαν στην απόσυρση ή μη κυκλοφορία στην αγορά προϊόντων που καταχρηστικά χρησιμοποιούσαν ελληνικές ονομασίες.

Συγκεκριμένα, για τα περιστατικά παράνομης χρήσης της ονομασίας ΦΕΤΑ σε τυριά που διατίθενται στην αγορά ΚΜ, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων απέστειλε επιστολές προς τις αρμόδιες αρχές των αντίστοιχων ΚΜ, με τις οποίες ζητήθηκε η λήψη διορθωτικών μέτρων, προκειμένου να εφαρμοστεί η Κοινοτική νομοθεσία, ενημερώνοντας, παράλληλα, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Στην πλειοψηφία των περιπτώσεων, οι παραβάτες έχουν συμμορφωθεί. Ωστόσο, συνεχίζεται η διαδικασία παρακολούθησης των αγορών των ΚΜ της ΕΕ μέσω των αντίστοιχων εμπορικών ακολουθών μας.

Κράτη σε διαδικασία ένταξης στην Ε.Ε.

Κατά τη διαδικασία υπογραφής Συμφωνιών Σταθεροποίησης και Σύνδεσης (Κροατία, ΠΓΔΜ, Σερβία, Μαυροβούνιο, Αλβανία και Βοσνία-Ερζεγοβίνη), έχει προβλεφθεί η προστασία των προϊόντων ΠΟΠ-ΠΓΕ. Στις περιπτώσεις παραβίασης, γίνονται παραστάσεις/καταγγελίες στις αρμόδιες κρατικές αρχές, ενημέρωση/συντονισμός με την αντιπροσωπεία της ΕΕ για τη λήψη συγκεκριμένων και συντονισμένων μέτρων καταπολέμησης, καθώς και συμπερίληψη του εκάστοτε θέματος σε πολιτικές επαφές, Υπουργικές / Διυπουργικές Συναντήσεις (Μικτές Διυπουργικές Επιτροπές) κ.λπ..

Έλεγχος στην αγορά Τρίτων Χωρών

Λαμβάνοντας υπόψη ότι τα προϊόντα ΠΟΠ-ΠΓΕ, υπόκεινται σε ειδικό καθεστώς προστασίας στους κόλπους της ΕΕ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στις Συμφωνίες που συνάπτει με Τρίτες Χώρες και περιφέρειες (Συμφωνία ΕΖΕΣ-ΕΟΧ, Συμφωνίες Ελεύθερων Συναλλαγών με χώρες όπως Κορέα, Κίνα, Ινδία, Κεντρικής Αμερικής κ.ά.), επιδιώκει να προωθήσει, κατά το δυνατόν, αντίστοιχο βαθμό προστασίας στα προϊόντα αυτά μέσω ειδικών ρυθμίσεων στις εμπορικές Συμφωνίες. Οι σχετικές ρυθμίσεις επιδιώκουν τη συμπερίληψη άρθρων υπό τον τίτλο «Προστασία Πνευματικών Δικαιωμάτων», που συνοδεύονται από καταστάσεις με το σύνολο ή τα σημαντικότερα προστατευόμενα προϊόντα. Σε αυτές τις καταστάσεις, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων φροντίζει να περιλαμβάνεται το σύνολο των ελληνικών προστατευόμενων προϊόντων.

Στις περιπτώσεις διμερών συμφωνιών Ελλάδος με Τρίτες Χώρες στον τομέα της γεωργίας, οι υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων φροντίζουν ώστε να περιληφθούν και τα προϊόντα ΠΟΠ-ΠΓΕ.

Όσον αφορά στη χρήση της ονομασίας Φέτα και όλων των άλλων Ελληνικών ΠΟΠ και ΠΓΕ στην αγορά χωρών εκτός ΕΕ, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Δ/ση Βιολογικής Γεωργίας) παρακολουθεί και καταγράφει τα περιστατικά που εντοπίζονται από τις Πρεσβείες μας στις αντίστοιχες χώρες ή και από οποιοδήποτε φορέα ή ιδιώτη που υποβάλλει σχετική καταγγελία. Στη συνέχεια, η παραπλανητική χρήση της ονομασίας Φέτα αντιμετωπίζεται κατά περίπτωση, είτε με ενημέρωση των αρμόδιων αρχών κάθε χώρας από την Πρεσβεία μας, είτε μέσω των διμερών σχέσεων Ελλάδας – Τρίτων Χωρών και των συμφωνιών ελεύθερου εμπορίου που συνάπτει η ΕΕ με τις χώρες αυτές. Σημειώνεται ότι οι διαπραγματεύσεις για προστασία γεωγραφικών ενδείξεων αγροτικών προϊόντων και τροφίμων σε Τρίτες Χώρες, αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ωστόσο, πάγια επιδίωξη του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, όπως εκφράζεται στα Κοινοτικά θεσμικά όργανα, είναι η προστασία της Φέτας, αλλά και του συνόλου των Προστατευόμενων Ονομασιών

Προέλευσης και των Προστατευόμενων Γεωγραφικών Ενδείξεων σε Τρίτες Χώρες, μέσα από τις διμερείς συμφωνίες που συνάπτει η ΕΕ με Τρίτες Χώρες. Για τη συνολική αντιμετώπιση των παραπλανητικών ενδείξεων που επιχειρούν να εκμεταλλευτούν τη φήμη της ονομασίας «ΦΕΤΑ», ενημερώνονται οι συλλογικοί φορείς παραγωγών Φέτας, προκειμένου να προβούν, από την πλευρά τους, σε κάθε νόμιμη ενέργεια.

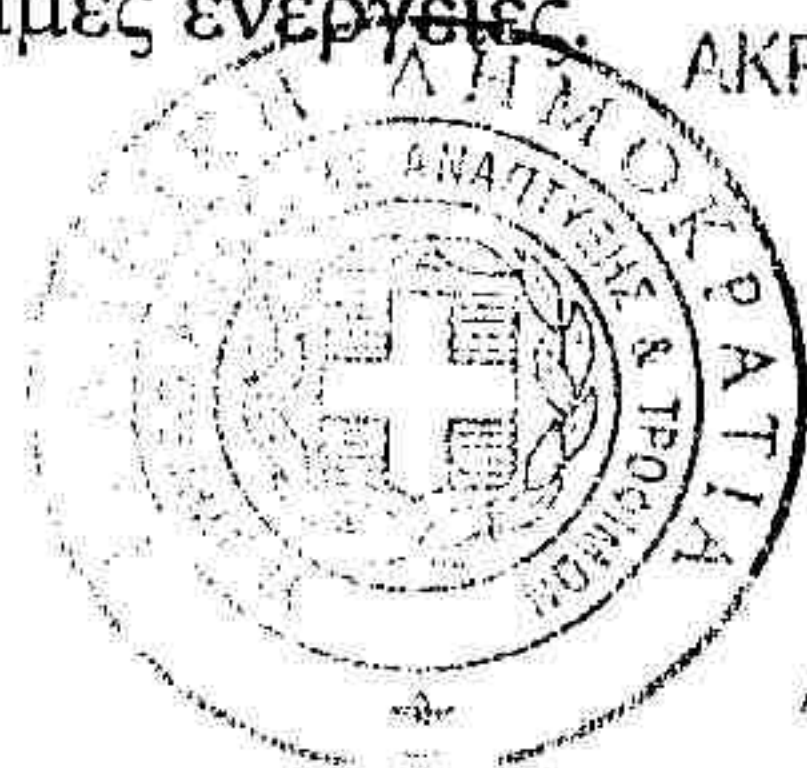
Όσον αφορά στον έλεγχο της σήμανσης του ελαιολάδου σύμφωνα με τον Καν. (ΕΚ) 1019/2002 της Επιτροπής, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και το άρθρο 3 της αριθ. 323902 /18.09.09 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ο προσδιορισμός της καταγωγής (π.χ. ελληνικό προϊόν) είναι υποχρεωτικό να αναγράφεται στην ετικέτα για το «εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο» και το «παρθένο ελαιόλαδο».

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του ως άνω κανονισμού, η Επιτροπή ενημερώνεται από το ΚΜ για τον Οργανισμό στον οποίο έχει ανατεθεί ο έλεγχος εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού. Στην Ελλάδα, αρμόδιος φορέας για τον έλεγχο της σήμανσης του ελαιολάδου, είναι ο ΕΦΕΤ.

Σύμφωνα με τον κανονισμό, υπάρχει η δυνατότητα σε κάποιο άλλο ΚΜ, ή ιδιώτη, εταιρεία κ.λπ., να υποβάλει αίτηση εξακρίβωσης προς το ΚΜ στο οποίο βρίσκεται η διεύθυνση του παρασκευαστή, συσκευαστή ή πωλητή που αναγράφεται στη σήμανση των προϊόντων. Το ΚΜ είναι υποχρεωμένο να προβεί σε δειγματοληψίες πριν από το τέλος του μηνός που έπεται εκείνου της αιτήσεως και να εξακριβώσει την ακρίβεια των αμφισβητούμενων ενδείξεων της σήμανσης. Οι αιτήσεις εξακρίβωσης των αμφισβητούμενων ενδείξεων της σήμανσης που προβλέπονται στο παραπάνω άρθρο, υποβάλλονται στον ΕΦΕΤ, ο οποίος κάνει και τους απαραίτητους ελέγχους και επιβάλλει τις ανάλογες κυρώσεις.

Ο Καν. (ΕΚ) 1019/2002 είναι κοινοτικός κανονισμός και, ως εκ τούτου, ισχύει μόνο για τα ΚΜ.

Όσον αφορά στις Τρίτες Χώρες, ενημερώνονται τα γραφεία των Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων του Υπουργείου Εξωτερικών, τα οποία και ερευνούν το θέμα και εφόσον διαπιστωθεί κάποια παρατυπία, προβαίνουν στις νόμιμες ενέργειες.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Α. Ραυτοπούλου

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Κ. ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κ. Κ. Βελόπουλο